

Saavutused 2020-2021 majandusaastal, milles Tööandjate mõju on olulise kaaluga

2020-2021 majandusaastal töötas Eesti Tööandjate Keskliit nii eelnevalt väljatöötatud algatuste ja projektidega kui tuli välja ka uute projektide ja tegevustega. Vaatamata äärmiselt keerulisele kriisiaastale oli keskliit nii majanduslikult kui sisuliste saavutuste osas edukas. Alljärgnevalt neist lühike ülevaade:

- Toetasime ettevõtjaid COVID-19 põhjustatud majandus- ja tervisekriisis – vahetasime infot? ja mõjutasime toetusmeetmete loomist, selgitasime piirangute mõju ning pakkusime lahendusi kriisi mõjude leevendamiseks. Korraldasime kohtumisi poliitikute ja ekspertidega, viisime läbi liikmetele mõeldud praktilisi vebinare ning koostasime infokirju.
- Osalesime Eesti Töötukassa nõukogus töötasu hüvitise väljatöötamisel ning selle ajakohastamisel, et toetusraha kasutamine oleks võimalikult efektiivne ning aitaks Eesti ettevõtetel ja inimestel kriisiajal toime tulla.
- Osalesime kahe maksusoodustuse analüüsi koostamisel: terviseedenduse maksusoodustuse mõju ja tulemused ning teadus-arendustegevuse maksusoodustuse rakendamise võimalused Eestis. Samuti piloteeriti eriolukorras Tööandjate soovitatud sotsiaalmaksu proportsionaalset arvestust ehk sotsiaalmaksumiinimumi kaotamist teatud sihtrühmadele.
- Leppisime Eesti Ametiühingute Keskliiduga kokku, et 2021. aastal alampalk ei tõuse, vaid jääb 2020. aasta alguses kokkulepitud tasemele, mis on 584 eurot. See on oluline, et toetada tööandjaid COVID-19 põhjustatud majanduskriisis toimetulekul.
- Meie ettepanekul jõustusid seadusemuudatused, millega võimaldatakse töötutel tööampsude tegemine. See tähendab, et töötuna arveloleku ajal on võimalik ajutiselt töötada kuni kaheksal päeval kuus.
- Rääkisime aktiivselt kaasa riikliku teadusarenduse ja innovatsiooni arengukava loomisel, samuti innovatsiooni teenustekeskuse ja toetusmeetmete (nt rakendusuuringute programmi ja digitaliseerimise teekaardi) loomisel.
- Andsime oma panuse elektrooniliste võimaluste laiendamiseks juriidiliste isikute ja organite koosolekute korraldamisel ja otsuste vastuvõtmisel. Samuti osaühingute võõrandamise vorminõude kaotamiseks.
- Rääkisime kaasa töövaidluse lahendamise seaduse muutmisel. Selle tulemusena saavad töövaidluskomisjonide kaasistujad tasu ka istungi ettevalmistamiseks kulunud aja eest. Nende suurem töö väärtustamine lisab motivatsiooni ja võimaldab omakorda kaasistujatel rohkem panustada kvaliteetsete otsuste tegemisse.
- Rääkisime kaasa diislikütuse, gaasiaktsiisi, elektri ja muude kütuste aktsiisilangetusel.

- Veensime valitsust ja Riigikogu loobuma välismaalaste tööturule kaasamist raskendavatest muudatusest - mitteresidendist renditöötaja kasutajaettevõtte pöörd-maksustamine, sisserändekvoodi täiendav piiramine (kvoodi jagamine valdkondadele), välismaalase palganõude tõstmine 1,5 keskmise tasemele ja välistudengite töötamise piirangud.
- Lõime tõhusa innovatsioonialase koostöö seotud ministriumide, ülikoolide, EAS-i, ETAGi ja teiste riigiasutustega.
- Olime toeks teadlaste sektorialase mobiilsuse meetme väljatöötamisel, mille raames kompenseerib riik ligikaudu 3000 euro ulatuses igakuiselt teadlaste palkamist ettevõtetesse.
- Julgustasime riiki edasi tegutsema energiahinnakomponentide hinna konkurentsivõimelisemaks muutmiseks. Lisaks elektrienergia ja maagaasi aktsiisile otsiti äritarbijale võimalusi ka taastuenergiatasude vähendamiseks. Riik rahastas 2021.aastal taastuenergiatoetusi osaliselt riigieelarvest ning plaanis on vähendada taastuenergiatasu suurtarbijatele.
- Käivitasime keskkonna, energeetika ja vastutustundliku ettevõtluse töörühma. Rääkisime kaasa mitmes rohepöörde kavandamise seisukohast olulises küsimuses: riigi seisukohad roheleppe osas, Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030, jäätme- ja pakendiseaduste eelnõupakett, taastekava ja õiglase ülemineku fond ning ettevõtete võimalused rohepöördeks.
- Käivitasime Töandjate Innovatsiooni Käivituskoja TIKK, mille eesmärgiks on ettevõtlussektori innovatsiooni toetamine populariseerimise, informeerimise, võrgustumise ja poliitikakujunduse kaudu.
- Asutasime [töandjate 2% klubi](#), mis koondab ettevõtteid, kes investeerivad vähemalt 2% oma käibest või miljon eurot aastas teadus-arendustegevusse. Klubi asutamise leppe allkirjastasid Eesti Töandjate Keskliidu aastakonverentsil „Tuulelohe lend – kes on võitjad muutuvmas maailmas?“ keskliidu volikogu esinaine Kai Realo ja Vabariigi President Kersti Kaljulaid, kes on nõustunud olema algatuse eestkõneleja.
- Olime üks osapooltest, kelle soovitusel jäeti pakendiseaduse eelnõust välja sätted, mille kohaselt pidanuks pakendaja pakendile kirjutama pakendi keemilise koostise ja looduskeskkonnas lagunemise aja. Samuti loobuti kehtestamast eraldi ringlussevõtu sihtarvu müügi pakenditele ja leevendati pakendiauditi kohustust.
- Läbirääkimiste tulemusena jäeti teadusarenduse kulude aruandest välja kulude rahastamisallikate ja kulude jaotus tootegrupi lõikes rida. Edasise Statistikaameti arenduse käigus on plaanis aruannet veelgi lihtsustada.
- Oleme algatanud kõrghariduse rahastamise debati. Osalesime kõrghariduse temaatilise hindamise kavandamises.
- Jätkasime konstruktiivset koostööd hariduse vallas Haridus- ja Teadusministeeriumiga, Haridus- ja Noorteametiga, Eesti Teadusagentuuriga ning Kutsekojaga.

- Peame oluliseks hariduse vastavust tööturu ootustele. Vastavalt koostöölepingule Haridus- ja Noorteametiga teavitasime tööandjaid praktika- ja töökohapõhise õppe läbiviimisega seotud küsimustes.
- Algasime tööandjate ja kutsekoolide koostööprojekti „Ehituse valdkonna praktikasüsteemi arendamine“, mille eesmärk on tugevdada koostööd ehitusõpet pakkuvate kutsekoolide ja valdkonna tööandjate vahel, ühtlustada praktikakorraldust eri kutseõppeasutustes ja tõsta väljaõppe kvaliteeti. Projekti partnerid on Eesti Tööandjate Keskliit, Eesti Ehitusettevõtjate Liit ja Tartu Kutsehariduskeskus, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus ja Tallinna Ehituskool.
- Seoses rohepöörde kavandamisega koondasime kodulehele info rohepöörde avalikest toetustest ja finantsinstrumentidest.
- Ettevõtluskeskkonnas oluliste teemade käsitlemiseks ja Eesti Tööandjate Keskliidu tegevuse mõju suurendamiseks käivitasime raadiosaate Tööandjate pooltund“ koostöös Ekspress Meediaga.

Varasemalt algatatud tegevuste jätkamine

- 2020. aasta märtsis Eestisse jõudnud COVID-19 viiruse valguses tegime mitmeid pöördumisi ja seisukohavõtte valitsusele ja meediale, et olukorras ühiselt hakkama saada ja hiljem majandust taastada. Tööandjate esindajad on aktiivselt kriisimeetmete väljatöötamisel osalenud, samuti oleme esindatud Töötukassa ja Haigakassa nõukogudes.
- Töötasime selle nimel, et kriisimeetmed ning otsused töötajatele ja tööandjatele oleksid võimalikud soodsad (töötukassa palgahüvitis, KredExi ja EAS-i meetmed), rõhutasime vajadust kommunikeerida piiranguid ja samme selgemalt ning pikema etteteatamisega.
- Korraldasime esmakordselt virtuaalselt tööandjate aastakonverentsi, mis kandis ajastule kohaselt pealkirja [„Tuulelohe lend 2021: kes on VÕITJAD muutavas maailmas?“](#)
- Jätkasime liikmetele suunatud ürituste sarjaga „Tööandjate Ärikohting“, kus kord kuus saavad Eesti Tööandjate Keskliidu liikmed kohtuda mõne Eestis olulise eksperdiga, et arutada aktuaalsetel teemadel ja vahetada mõtteid. Aasta jooksul toimus 11 virtuaalset üritust.
- Viisime koostöös Praxisega läbi [Riigireformi Radari](#) algatuse, mis sel korral hinnangu andmisele seadis fookuse koroonakriisis lahenduste otsimises silma paistnud institutsioonide ja eraisikute tööle.
- 2020-2021 majandusaastal jätkasime tegevuse „Praktilise õppe tähtsustamine“ elluviimist programmi „Tööturu vajadustele vastava kutse- ja kõrghariduse arendamine“ raames. Meie tegevuste eesmärk on suurendada erinevate huvipoolte, eelkõige tööandjate teadlikkust praktika ja töökohapõhise õppe olemusest ja võimalutest. Sealhulgas teavitame tööandjaid välisüliõpilastele praktika pakkumise võimalustest. Meie tegevused

sisaldavad erinevaid infoüritusi, info- ja reklaammaterjalide koostamist ja levitamist, artiklite ja pressiteadete kirjutamist ja avaldamist ning meediaga suhtlemist, töökohapõhise õppe ja praktikaga seotud edulugude kaardistamist ja kajastamist.

- Andsime välja [parima praktikakoha](#) ja parima praktikandi tiitlid. Parimaks praktikakohaks 2020. aastal sai Magnetic MRO AS. Parimaks väikeettevõttest praktikakohaks valiti PCC Projekt AS ja parimaks regionaalseks praktikakohaks Eesti Energia AS. Eestis õppivatele välistudengitele praktikavõimaluste pakkumise eest pälvis tunnustuse SEB Pank.
- Viisime läbi konkursi „Praktik Cum Laude“, kus tunnustasime parimaid praktikante. 28.10.2020 toimunud tunnustamisüritusel anti auhinnad hindamiskomisjoni poolt parimateks valitud neljale praktikandile ja ühele Facebook´is toimunud hääletuse võitnud praktikandile. Samuti tunnustasime konkursi „Praktik Cum Laude“ võitjate kooli- ja töökohapoolseid praktikajuhendajaid.
- Tunnustasime koostöös Eesti Täiskasvanute Koolitamise Assotsiatsiooniga ANDRAS kolme õppijasõbralikku, praktikavõimalusi pakkuvat tööandjat: OÜ Puidukoda, Baltic Workboats AS, OÜ Päts.
- Eesti Tööandjate Keskliit teeb töökohapõhise õppe teavitustegevustes koostööd ka Eesti Ametiühingute Keskliiduga. 12.03.20 tutvustati Ida- Virumaa Kutseharidusekeskus töökohapõhise õppe võimalusi venekeelsel infoseminaril ametiühingute usaldusisikutele ja 17.09.2020 Ametiühingute Keskliidu kollektiiv-läbirääkimiste strateegiakonverentsil.
- Viisime läbi teavitamisüritusi, avaldasime uudislugusid meedias. Ilmus erileht „Praktika ja Õpipoisiõpe“ (Eesti Ekspressi osana 19.02.20) ja 5 elektroonilist infokirja „Praktika ja õpipoisiõpe“.
- Jätkus [töövõimereformi projekt](#) koostöös Sotsiaalministeeriumiga, mille eesmärk on suurendada tööandjate teadlikkust, oskusi ja valmidust arvestada töötajate erivajadustega ja vähendada teadlikkuse tõstmise kaudu eelarvamusi ja hirme vähenenud töövõimega inimeste palkamisel. Senisest suurem tähelepanu oli eelneval ja ka sel aastal vaimse tervisega seotud teemadel. Jätkasime koostöös personaliühinguga PARE Tööandjate Ühisuse regulaarseid kohtumisi ning toime projekti juurde uusi partnereid nagu MTÜ Peasjad, MTÜ ETOP, Töötukassa, Tervise Arengu Instituut jpt.
- Projektis „[Digitaalse kirjaoskuse suurendamine](#)“, mille tellija on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, jagasime kogemus- ja arvamusaluseid Eesti tööandjate esindajatelt, aitamaks kaasa digioskuste arendamisele Eesti ettevõtetes. Majanduskonverentsil „Tööstuse äriplaan 2020“ tunnustasime ABB Eesti AS-i töötajate digioskuste aktiivse arendamise eest.
- Korraldasime koostöös EAS-i ja Eesti Kaubandus-Tööstuskogaga ettevõtlusgala, kus tunnustasime Eesti parimaid ettevõtteid. [Aasta ettevõtteks valiti Nortall AS](#). Auhinnagalal pidas Eesti Tööandjate Keskliidu kutsel kõne [Roofit Solari kaasasutaja ja ekspordijuht Helen Anijalg](#).

- Panustasime projekti „[Annetame Aega](#)“, mis kutsus tööandjaid üles andma ühe päeva oma töötajatele meeskondliku heategevuseks. 2021. aasta märtsikuu lõpuks oli algatusega liitunud 36 ettevõtet ning annetatud 7055 päeva.
- Valitsuse otsuste mõju hindamiseks ettevõtluskeskkonnale ning ettevõtjate hoiakute kaardistamiseks valitsuse tööle viisime ettevõtjate hulgas läbi 2 küsitlust koostöös Eesti Konjunktuuriinstituudiga.
- Andsime välja 12 numbrit tööandjate elektroonilist infokirja „Tööandjate Sõnumid“ (endise nimega Vabrik“).
- Keskmiselt ilmus aasta vältel Eesti Tööandjate Keskliidu kohta 96 meediakajastust kuus, aastas kokku 1154. Kõige enam kajastasid Eesti Tööandjate Keskliidu tegemisi Raadio Kuku, Vikerraadio, Delfi Ärileht, Äripäev ja ERR. Meediakajastuste osakaal oli Eesti Tööandjate Keskliidul võrreldes sarnase valdkonna organisatsioonidega kõige kõrgem 41% kogukajastustest.
- Jätkasime osalemist Teadus- ja Arendusnõukogus (TAN), mis nõustab Vabariigi Valitsust teadus- ja arendustegevuse strateegia küsimustes.
- Olles avaliku arvamuse üks kujundajatest, vastasime kogu perioodil hulgaliselt ajakirjanduse päringutele ning tutvustasime oma seisukohti erinevatel konverentsidel ja seminaridel. Samuti osalesime paljude riiklike ja eraalgatuslike mõttekodade ja töögruppide töös.

Jätkus poliitikate välja töötamine kuues valdkondlikus tööühmas

- [Majanduskeskkonna ja maksupoliitika tööühmas](#) fookuses oli majandusareng, ettevõtluskeskkond ja maksud. Kõigi teemade puhul oli aasta läbivaks mõjutajaks COVID-19 kriis.
- [Tööjõupoliitika tööühmas](#) eesmärgid olid tööaja regulatsiooni lihtsustamine, tööohutuse ja -tervishoiu regulatsiooni kaasajastamine. Valmistasime ette paindlike töösuhete aluseks olevat kokkulepet, et oleks võimalik sõlmida ka muutuvtunni lepinguid. Esimesena on plaanis sellist lepinguvormi piloteerida kaubanduses.
- [Hariduspoliitika tööühmas](#) on tegelenud koostöö tööandjate ja õppeasutuste vahel, kõrghariduse rahvusvahelistumisega, inseneri-, reaali- ja loodusteaduste osakaalu tõstmisega kõrghariduses. Samuti õpipoisiõppe ja praktikakorraldusega.
- [Tervishoiu tööühmas](#) fookus kasvava tööjõupuuduse tõttu oli sellel, et töötajad oleksid terved ja haiguspäevade arv püsiks võimalikult väike. Sellele aitab kaasa tervist toetav töökeskkond ja tööturu osaliste suurem panustamine töötaja tervisesse. Koroonakriisist tõukuvalt olid tööühmas fookuses teemad mis seotud pandeemiaga – töö ohutu korraldamine, vaksineerimise korraldamine ja teemakohane kommunikatsioon.

- [Keskkonna, energeetika ja vastutustundliku ettevõtluse tööühma](#) eesmärk on muuta säästlikud ärimudelid ja tehnoloogia, loodusvarade võimalikult ulatuslik ja efektiivne väärindamine, taastuvenergeetika ja taaskasutustehnoloogiad Eesti ettevõtete konkurentsieeliseks. Eelmisel aastal tegelesime vastutustundliku ärimudeli ja praktikate tutvustamisega. Samuti aitasime ettevõtjateni viia infot roheliste investeeringute toetusest.
- [Innovatsiooni tööühma ehk käivituskoja](#) tegevuste eesmärk on anda innovatsiooniimpulss, et Eesti ettevõtete kasumlikkus ja konkurentsivõime taas tõusma panna. Oleme juba panustanud loodavasse teadus-arendus ja innovatsiooni ning ettevõtluse ühendstrateegiasse (TAIES) ning riigi poolt kavandatava Innovatsiooniagentuuri ja rakendusuuringu programme loomisse. Asutasime [2% klubi](#), mis koondab uuendusmahukad ettevõtted.

Rahvusvahelised suhted

[Rahvusvaheliste suhete valdkonnas](#) jätkasime tööd, kaitsmaks ja esindamaks Eesti tööandjate huve rahvusvahelisel tasandil. Tööandjate Keskliit on Euroopa suurima ja mõjukaima ettevõtluse keskorganisatsiooni *BusinessEurope* ning rahvusvahelise tööandjate Katusorganisatsiooni IOE liige. Oleme esindatud rahvusvahelises tööorganisatsioonis ILO, majanduskoostöö organisatsiooni OECD ettevõtlus- ja tööstuskomitees BIAC ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitees EESC, mis nõustab Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamenti. Läbi rahvusvaheliste katusorganisatsioonide osalesime rahvusvaheliste, aga eelkõige ettevõtlust mõjutavate EL-i õigusaktide ja poliitikate väljatöötamises. Lisaks nimetatud katusorganisatsioonidele [osalevad meie eksperdid](#) Euroopa Komisjoni nõuandekomiteede ja üle-euroopaliste agentuuride/fondide juhtorganites.

Meie eesmärk on parandada investeerimis- ja ettevõtluskeskkonda Eestis (ja EL-s) ning tagada läbi uute EL vabakaubanduslepingute meie ettevõtjatele parem juurdepääs kolmandate riikide turgudele. Aktiivse rahvusvahelise koostööga aitab Eesti Tööandjate Keskliit kaasa Eesti rahvusvahelise konkurentsivõime, innovatsioonivõimekuse ja ekspordipotentsiaali parandamisele.

2020. aasta alguses Hiinast levima asunud COVID-19 viiruse valguses on olnud samuti palju rahvusvahelise tasandi tegevusi selgitamiseks esmalt, millised piirangud ja meetmed võtavad kasutusele erinevad EL liikmesriigid ja teiseks, milline on Euroopa ühtne kava majanduse edendamiseks pärast kriisi.

Alljärgnevalt lühike ülevaade rahvusvahelistest tegevustest:

- Reageerisime kiiresti ning aktiivselt Eesti ja Soome piiri sulgemisele. Eesti Tööandjate Keskliit saatis aprilli lõpus Soome peaministrile pöördumise, kus palusime leevendada reisijateveo piiranguid Eesti ja Soome vahel.
- Ühinesime avatud kirjale Euroopa institutsioonile koos 27 ettevõtjaga 11 riigist. Taani ettevõtjate initsiatiivil koostati kiri Euroopa institutsioonidele tuletamaks meelde, et ettevõtjad on need, kes EL majandust aitavad taastada ja palume tagada selge, tasakaalustatud ja tulevikukindel raamistik platvormidele, et oleks võimalik ehitada üles edukat Euroopa digitaalset majandust.

- Tegime läbi oma esindusorganisatsiooni BusinessEurope koos 10 Euroopa Liidu liikmesriigiga (Eesti, Saksa, Läti, Bulgaaria, Poola, Leedu, Rumeenia, Küprose, Ungari, Malta) ühispoordumise Euroopa Parlamendile ja teistele Euroopa Liidu institutsioonidele. Kirjas avaldasime kahetsust, et vaatamata maanteetranspordi olulisusele tänases kriisisituatsioonis, jätkab Euroopa Parlament maanteepaketi edasist menetlust. Rõhutasime, et eelnõu ei vasta rohelise kokkuleppe põhimõtetele.
- Avaldasime aktiivselt arvamust Euroopa Liidu miinimumpalga direktiivi eelnõule nii Eesti seisukohtade kujundamise protsessis kui laiemalt Euroopa Liidu tasemel. Eesti seisukohtades on meie väljatoodud kitsaskohtadega arvestatud.
- Hoidsime liikmeid kursis Euroopa Komisjoni ettepaneku mahuka taastekava ja uue pikaajalise 2021-2027 Euroopa Liidu eelarve osas. Oleme aktiivselt rõhutanud vajadust kaasata ettevõtjaid Eesti taaste- ja vastupidavuskava koostamisse. Korraldasime sellel teemal ärihommikuid ja kuulamisi, samuti osalesime ise koosolekul koos Euroopa Komisjoni voliniku Nicolas Schmitiga, kus saime väljendada Eesti tööandjate seisukohti nii miinimumpalga osas kui sotsiaalpartnerite kaasamise olulisuse osas riiklike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisel.
- Edastasime informatsiooni Euroopa Komisjoni poolt avaldatud kriisimeetmetest, üldistest piirangutest Euroopas ja erinevatest meetmetest, mis olid seotud nii töökohtade kohandamise ja töötajate kaitsmise kui ka piirangute järkjärgulise kaotamisega.